

kent durakları

48 SAAT MOSTAR

Yaşam enerjisini, narin köprüsünden alan Mostar'da bir 'sevda türküsü' tutturup kentin Osmanlı'dan kalma yapılarla süslü sokaklarında dolaşın. Yazı: Tümay Yazıcı Fotoğraflar: Garo Miloşyan

Neden gitmeli? 1993'ün Kasım'ında tank ateşlerine yenik düşüp Neretva Nehri'nin sularına gömülen sadece bir köprü değil, aynı zamanda Mostar'ın kalbiydi. Kentin gönlünü almaya yetmiş midir bilinmez, ancak köprü aslına uygun olarak yeniden inşa edilip 2004'te, barış ve umut dilekleriyle açıldı. Mostar Köprüsü nam-ı diğer Eski Köprü'nün kol kanat gerdiği Neretva Nehri'nin iki yakasına kurulmuş bu narin kentte savaşın izleri hala duruyor. Ancak Bosnalılar yüreklerinin bir köşesinde yanmaya devam eden ateşe rağmen, olanca sıcaklığıyla sizi kucaklamaya hazırlar.

Ne yapmalı? Mostar'ın başlıca turistik atraksiyonu Eski Kent, yürüyerek keşfedilebilecek rahatlıkta. Eski Kent'teki turunuzun kurdelesini kesmek içinse Eski Köprü'den daha iyi bir yer düşünülemez. 16. yüzyılda Mimar Sinan'ın öğrencisi Hayreddin tarafından inşa edilen köprü Mostar için bir simgeden öte, her şey demek. Kent adını bile bu köprüden alıyor (Boşnakçada most, köprü demek). Yüzyıllar boyunca Mostar'ın Müslüman ve Hırvat kesimini birbirine bağlayarak ülkede hoşgörü ve kültürel çeşitliliğin sembolü olmuş köprü, 90'ların başındaki savaşta tank ateşine yenik düşmüş ve iki yakasını birbirine bağladığı Neretva Nehri'nin zümrüt yeşili sularına gömülmüştü. Aslına uygun olarak yeniden inşa edilen ve 2004'te açılan köprü bugün Eski Kent ile birlikte UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alıyor. Eski Köprü'den sonra Kujuniluk yani Kuyumcular Sokağı'na yönelin. Bu sokak Mostar'ın kalbine uzanan renkli bir gezinti güzergahı, aynı zamanda Eski Köprü'nün otantik resimleri ve bakır ya da bronz oymalarını bulabileceğiniz en iyi yer. Kentin popüler sokaklarından Braçe Fetiça'daki bir kafede Türk kahvesi içerek yorgunluk attıktan sonra Koski Mehmet Paşa Camii'ni ziyaret edin. Güzel bir kent manzarası için 1617'de inşa edilen caminin minaresine çıkın. Camiiye geçince karşınıza Tepa Pazarı çıkacak. Osmanlılardan beri kurulan pazarda yerel balın yanı sıra mevsimine denk gelirseniz Bosna Hersek'in doğal sembolü narıni alın. Biraz ilerleyip sola sapınca

17. yüzyıldan kalma tipik Osmanlı yerleşimi Türk Evi'ni göreceksiniz. Evin en üst katından görülen harikulade Mostar manzarasını zihninize kazıdıktan sonra *sevdalinka* (Türkçede sevda türküsü anlamına gelen Boşnaklara özgü melankolik bir müzik) nağmelerinin yükseldiği bir barda güne noktayı koyun.

Nerede kalmalı? Eski Kent'e 10 dakikalık yürüme mesafesindeki Hotel Bevanda (00387 36 332 332; www.hotelbevanda.com) Mostar'ın en lüks oteli. Savaş zamanında yabancı misafirleri ağırlayan Hotel Ero (00387 36 386 777; www.ero.ba) Mostar'ın tam kalbinde yer alıyor. Eski Köprü'ye 800 metre uzaklıktaki Hotel Mostar (00387 36 322 679; www.hotel-mostar.com) Mostar'ın en eski oteli. Eski Köprü'nün yanbaşındaki Hotel Bristol'un (00387 36 500 100; www.bristol.ba) nehir manzaralı hoş bir terası var.

Nerede yemeli, nerede içmeli? Restoranların çoğunda yöresel lezzetlerin yanı sıra Dalmaçya tarzı deniz ürünleri ile İtalyan esintili yemekler yiyebilirsiniz. Sarma, biber dolması, tatlılardan baklava gibi tanıdık lezzetlerin yanı sıra begova çorbası gibi Boşnak yemeklerinin tadına, Eski Köprü yakınında bulunan ve Osmanlı tarzında dekore edilmiş Hindin Han'da (00387 36 581 054), çok uygun fiyata bakılabilirsiniz. Bosna Hersek'in ünlü *cevap*'sini (ya da *cevapci*, eklemek arasında ince doğranmış soğan ve kaymak ile servis edilen, tadı İnegöl köftesinininki anımsatan köfte) yemek için Braçe Fetiça'da bulunan, kent sakinlerinin de gözdelelerinden Grill Centar'a (00387 61 198 111) gidin. Oneşçukova Sokağı'ndaki Teatar (00387 61 264 775), geleneksel lezzetlerin yanı sıra deniz mahsulleri de servis ediyor.

Son dakikada Mostar'ı da kapsayan Hersek bölgesinin arkeolojik, etnografik, kültürel tarihinin derinliklerine uzanmak için Hersek Müzesi'ni (00387 36 55 16 02; muzejhercegovine.com) ziyaret edin.

İpucu Mostar'a kadar gelmişken komşu kapısı, otobüsle iki saat uzaklıktaki Dubrovnik'i de görün. Bosna Hersek gibi Hırvatistan da TC vatandaşlarından vize istemiyor.

Seyahat Bilgileri

Mostar'da ortalama hava sıcaklığı eylülde 21, ekimde 16 ve kasımda 10 derece. Para birimi konvertible mark (BAM), ama alışverişleriniz sırasında Euro da kullanabilirsiniz. Yerel saati Türkiye'den bir saat geride olan Bosna Hersek, TC vatandaşlarından vize istemiyor.

Ulaşım

Mostar'a İstanbul'dan Saraybosna aktarmalı gidebilirsiniz. **THY**'nin (444 0 849; www.thy.com) her gün İstanbul'dan Saraybosna'ya uçuşu var. Saraybosna'dan Mostar'a ise otobüs ya da trenle ulaşabilirsiniz. Otobüs ve tren seferleriyle ilgili detaylı bilgilere, www.bhtourism.ba'dan ulaşabilirsiniz.

Kaynaklar

Bosna Hersek Turizm Ofisi'nin internet sitesi www.bhtourism.ba'da görülecek yerlerden yeme-içme ve konaklama seçeneklerine

kadar Mostar hakkında bilmek istediğiniz birçok bilgiyi bulabilirsiniz.

Detaylı bilgi

Sevdalinka, Ayşe Kulin (Remzi Kitabevi, 16 TL) Kurgusal bir aşk öyküsü üzerinden 20. yüzyılın sonlarında Bosna'da, Avrupa'nın göbeğinde yaşanan vahşete değinen belgesel tadında roman...

Bunları biliyor muydunuz?

Saffet Emre Tonguç'un *Avrupa'da Görülecek 101 Yer* adlı rehberinde aktardığına göre mimar Hayreddin köprüyü tamamladıktan sonra bir süre bir köyde gizlenmiş. Zira kendisi, köprü'nün üzerinden geçecek kervanların ağırlığıyla yıkılmasından çok korkuyormuş. Mimara köprü'nün, üzerinden kervanların geçmesine rağmen yıkılmadığı müjdesini köyden bir çocuk şifreli bir mesajla, "Neretva'nın üzerinden beyaz martılar uçuyor" diyerek vermiş.